

לפי זה, פירוש ספק הגמרא לענין ראשון ושני הוא כאשר נוגעת טומאה בחצי אחד, האם החצי השני נטמא באותה דרגה כאילו גם הוא נגע בטומאה, או שמא אעפ"י שנחשב מחובר, יורד דרגה כאילו נגע באוכל שנגע בטומאה. וי"א שהספק הזה לא נפשט (ע' רמב"ם וכו"מ אבות הטומאה יא,ו; חק נתן).

דפים קה – קו

קעג. א. היכן היה בית הדשן בו היו שורפים בשר חטאות הפנימיות כשרות?

ב. אלו מתעסקים בפרים ובשעירים הנשרפים ובפרה אדומה, שטמאים ומטמאים בגדים?

א. כאמור לעיל, מקום שריפת פרים ושעירים היה חוץ לשלש מחנות. לדברי רבי שמעון – למזרח של ירושלים (גזרה שוה משריפת פרת חטאת), ולחכמים – מצפון לירושלים (שכל מעשה חטאת בצפון. רש"י). רבי יוסי הגלילי אומר: שורפים במקום שיש בו דשן (על שפך הדשן ישרף). רבי אליעזר בן יעקב אומר: מקום משופך (– משופע, ברשפיכה). רבא נקט שראב"י אינו מצריך שיהא בו דשן משכבר, ואביי דחה שאפשר שראב"י אינו חולק על ריה"ג בדבר, ומחלוקתם מוסבת רק על מקום משופך.

א. יש מפרשים ברייתא אחת בתורת כהנים (ויקרא, דיבורא דחובה) שאין צריך שיהא שם דשן משכבר (ע' ליקוטי הלכות). וי"א שהכל מסכימים שצריך מקום שנתנו בו דשן בעבר, אלא כונת הברייתא שאין צריך להיות שם דשן עתה בשעת שפיכה. או הכוונה שאין דין זה מעכב את השריפה, שאעפ"י שאין שם דשן שורף (ע' רא"ם ויקרא ד; קרבן אהרן על התו"כ שם).

ב. משמע שלדעת רבי יוסי הגלילי אין צריך צפון בדוקא. וכן משמע מסתימת המשנה, שאין מקום מסוים ובלבד שיהא חוץ לשלש מחנות. וכן נראה להלכה (ליקוטי הלכות).

ב. לתנא קמא דמתני', המוציאים מהעזרה את הפרים והשעירים נטמאים. ולרבי שמעון, רק המתעסקים והמסייעים משעת שריפה ואילך, משויצת האור ברובם. [ויש דעות נוספות: רבי יהודה: משויצת בהם האור. רבי מאיר: משיצאו מחומת ירושלים. תוספתא יומא ג לגרסת הגר"א].
[בפרה אדומה, כל העוסקים בה מתחילה ועד סוף נטמאים (פרה ד,ד). בטומאת המשלח את השעיר – ע' ביומא סד].

א. לתנא קמא נטמאים גם אותם נושאים שלא הוציאוהו (זבח תודה עפ"י הרמב"ם; חזו"א קמא לט,ח).
ב. בכלל 'מסייע בשעת שריפה' – מהפך בבשר, משליך עצים וחזותה גזלים כדי שתבער האש (עפ"י רמב"ם פרה ה,ד).

ג. יש להסתפק לרבי שמעון, על מי שהתחיל לשרוף ואח"כ המשיכה האש לשרוף והציתה רובם – האם זה המתחיל נטמא אם לאו (שפת אמת. ובלקוטי הלכות משמע שלא נטמא).

המכין את המערכה והמצית את האור, אמרו בברייתא שאינם מטמאים.

מרש"י משמע לכאן' שזה אמור רק לרבי שמעון, אבל לת"ק נטמאים. ואילו מהרמב"ם נראה שגם לת"ק אינם טמאים. (ובזבח תודה צדד לפרש דברי רש"י באופן אחר).

המתעסק לאחר שנעשה אפר – לא נטמא (והשרף אתם). לאחר שניתך ונחרך ועדיין אינו אפר – מחלוקת ת"ק וראב"ש.

הלכה כת"ק, שטמאים עד שנעשה אפר (עפ"י רמב"ם פרה ה,ד; ליקוטי הלכות).

פרק שלשה עשר; דף קו

- קעד. א. השוחט קדשים בחוץ והעלם שם בהעלם אחד (=בשגגה אחת, שלא נודע לו בינתים) – כמה חטאות חייב?
ב. עונש ואזהרה בשוחט ובמעלה – מניין?
ג. מה דרשו בסוגיא מהכתובים למען אשר יביאו בני ישראל את זבחייהם אשר הם זבחים על פני השדה, והביאם לה'... ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשעירים...?
ד. מה חילוק יש בין מקריב קדשים שהוקדשו בשעת איסור הבמות לאלו שהוקדשו בשעת התר הבמות?
- א. השוחט קדשים בחוץ והעלם בחוץ – חייב שתיים (במזיד מלקות ובשוגג קרבן חטאת. משנה מכות יג; ריש כריתות). רבי יוסי הגלילי אומר: אינו חייב אלא על השחיטה, אבל על ההעלאה פטור שהרי העלה דבר פסול.
- ב. בהעלאת חוץ מפורש בכתוב העונש והאזהרה; – ואלהם תאמר...אשר יעלה עלה או זבח ואל פתח אהל מועד לא יביאנו... ונכרת האיש ההוא מעמיו; השמר לך פן תעלה... (וכל מקום שנאמר השמר ופן אינו אלא לא תעשה).
בשחיטה נאמר העונש בפרוש (איש איש מבית ישראל אשר ישחט... ונכרת האיש ההוא מקרב עמו) אבל האזהרה אינה מפורשת. אביי אמר ללמוד זאת בקל וחומר משחיטת קדשים שנתקדשו בזמן התר הבמות (שאזהרתם מולא יזבחו עוד את זבחייהם...). ואולם הקשו על כך הלא אין מזהירין מן הדין. והביאו דברי רבי יוחנן שדרש גזרה שוה 'הבאה' 'הבאה' מהעלאה, ללמד אזהרה בשחיטה כשם שהזהיר בהעלאה. ורבי אמר רבי יונה, גזרה שוה 'שם' 'שם'.
- ג. למען אשר יביאו בני ישראל את זבחייהם אשר הם זבחים – זבחים שהתרת לך כבר. כלומר שהקדישום בזמן התר הבמות [קודם שהוקם המשכן]. בא הכתוב ליתן מצות עשה להביאם לפני ה'. על פני השדה – לומר לך, הזובח בשעת איסור הבמות מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב על פני השדה, לע"ז. והביאם לה' – זו מצות עשה.
ולא יזבחו עוד... – קרי ביה 'ולא יזבחו' 'ולא עוד' – שתי אזהרות יש כאן; על הזובח בהמה למרקוליס שהוא חייב, הגם שאין דרך עבודתה בכך (ועוד זאת: אין דרכה בעבודת כבוד כלל). ואזהרה נוספת על זביחת קדשים שהקדישם בשעת התר הבמות.
- ד. המקריב קדשים שהוקדשו בשעת התר הבמות – אינו חייב כרת (חקת עולם תהיה זאת להם לדרתם – זאת להם (- עשה ול"ת) ואין אחרת להם). אלא עבר על 'עשה' ו'לא תעשה' בלבד, כאמור.
קדשים שהוקדשו בזמן איסור הבמות, יש בהם עונש כרת, מלבד 'עשה' ו'לא תעשה' (כדלהלן קיב קיט; רמב"ם מעה"ק יח ועוד).

דף קז

- קעה. א. אלו חילוקי דינים ישנם בין מוקטרי פנים שהעלם בחוץ למוקטרי חוץ שהעלן בחוץ?
ב. העלה מוקטרי פנים ומוקטרי חוץ בהעלם אחד – האם חייב חטאת אחת או שתיים?